

اعلان

گرانو او قدرمنو لوستونکو پښتو ډاټ نيت د دې کتاب سره ډيره خواري کړی ده او په ډير عاجزانه طور ئې تاسو ته د مطالعې په غرض ډالۍ کوی د دې کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول يا زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقی جرم دے بلکې ډير سخت منع دی

پښتونستان
پښتو ډاټ نيت

Distribution ,posting or copying is strictly prohibited
without written permission of Pukhto.Net

Pukhto.Net

Ketabton.com

دار او دلدار

لږ ورته او گورئى رسئى په غاړه
منصوړ ددار په سر دلدار غواړى

اجمل منصور

ٲول حقوق ٲه حق دمصنف محموظ دي

د کتاب نوم _____ دار او دلدار

ديکوال نوم _____ ا جمل منصور

کتابت _____ محمد رسول ٲيتواکډي

سريانه _____ ذوالفقار علي بهتو (پرنسپل) د کوسره

شهر _____ پنجه سوه

د چاپ کال _____ نولس سوه اته نوي

قيمت _____ ۳۰ روٲي

خورونکي _____

کالج بک ٲو ٲوٲي (صوابه)

منته

لياقت تصور، صادق حسين صادق، امان الله راجهي، شبيب ساگر۔
 جهان زيب سهيل - آصف خان خليل، محمد اشفاق اشفاق، عباس
 هوتي، مامون رشيد رشيد، پروفيسر عارف خٽک او ابن يار يوسفزے۔
 داهاغه بناغلي دي چيزه ڀي ڊي ڪتاب چاپ ڪولته او پارولم زما حوصله
 ڀي يويه دوه ڪره۔

عطاء الرحمن زهير۔ ابن يار يوسفزے

ذوالفقار علي دوسرہ او سيد افضل شاه (سادات گرافڪس لاہور) چي زما ڊي ڪتاب سر پانڻه
 ڀي هم جوڙه ڪري ده ڊي بناغلو ماسره په ڊي ڪتاب کڻي هر قسم هر ته
 ڪري ده۔

گران هٿس نور البشر نويد او بناغلي هميش خليل دي دوار و زما په
 ڊي ڪتاب شوڪر بنبي ليکلي دي۔ زه ڊي پورته ذڪر شوو ملگرو او مشرانو
 سره د سيد قيوم۔ افتخار احمد (ڪالج بڪ ڊپو ٽوپي)
 د ٽولو غرو هم ڊهره، ڊهره منته ڪوم چي زما حوصلې ڀي اوچتي ڪري۔

اجمل منصور

شهيدان (ٽوپي)

منصور۔ دار اودلدار

د پښتو شاعري کېنې بعضې زارې اصطلاحات د نوو حالاتو او واقعاتو په حواله دومره په تکرار سره بيانېږي چې هر څوک دغه اصطلاحات يا واقعات زارې دي خو د نوي دور شاعرې په داسې انداز بيان بيان کوي چې لوستونکي له خوند وړکړي۔ په دغه کېنې منصور او دار په پښتو شاعري کېنې حالاتو د قد غنونو د نفی کولو له پاره په شدت سره بيانېږي۔

زموږ د نوي دور يو ماشوم شاعر اجمل منصور خو په مجموعي توگه د خپلې شاعري علامت هم دار اودلدار گڼل کېږي۔ او د غني خان د خپلې دې خطاب سره ئې پښخې انصاف کړې دے۔ اجمل له د منصور خطاب غني خان وړکړې دے۔ لکه چې هغه ورته پښخې د خپلې دې شعر په آينه کېنې کتلي دي۔

منصوره ځکه خو په دار اوختې

چې د آشناراز دې حجروله يوره

اجمل منصور په پښتو شاعري کېنې د دار اودلدار استعمال د علامت په طور کړې دے او د هغه ټوله شاعري مجموعي طور په دغه خيال رنگينه ده۔ زه ځاني طور دا جمل منصور د بز عمر

د شاعري په حقله دا په دعوه سره وایم چې دا ماشوم د حالاتو
خیر د وخت نه وړاندې ذهني او شعوري طور بالغ کړی دے
چې هغه په داسې ماشوم ژوند کېږي دومره ژور فکر لري - عالمانې
دا جمل منصور د عمر هلکان فقط د کرکټ یا نورو لویو شوق لري
خودا ښاغلي د پښتو او پښتون وظيفه کوي يو وېش احساس
رسانظر او پښتون شعور لري - زه دده شاعري ته الهام
وايم حکه چې په داسې عمر کېږي داسې آمد ته نورڅه و بېله
شي ؟ زه د روايت مطابق دهغه شاعري ته دعانه کوم دهغه
ژوند ته دعا گويم چې خداي وړله ژوند ورکړي نو د پرځه به
اويکي -

نور البشر نوید

افغان کالوني پېښور

“ذوالجلال”

ٲيلونڪي دهر سوال دے ذوالجلال
بلٲوڪ نه ڏي ذوالجلال دے ذوالجلال

نه ڊڄانه دے پيدا نه ٿري پيدا ڏي
نه بدل ٻي ڀي ڀي حال دے ذوالجلال
نه ڀي ڇا باندي ڀي ڪار نه ڀي غرض شته
نه سجد و ته مو لڀوال دے ذوالجلال
هغه خلق ڀي ڙوند و ني جنتيان ڏي
ڇي ڊڄانه هم نحو شمال دے ذوالجلال

د منصور ددار ڀي سربه دا اواز وڃي
سيال ڀي نشته دے ڀي سيال دے ذوالجلال

ماڻسام مال

ٲيل ڇوپال

” دنوي ڪال سحره “

په پښتونو کڻي به غيبت، مينه اوتوان راوڻي
درقيب خيلو په محلت کڻي به خزان راوڻي

په ڙبه گونگ دږي شمه بلکه درنه سوال اوکړمه
دنوي ڪال سحره ماله به جانان راوڻي

۳۱ - ۱۲ - ۹۲

ماڻگر مال

خپل چوپال

ستاد مينې په محفل کينې چې داخل شوم
ايله اوس په انسانانو کينې شامل شوم

دا چې مخي اول ماته به ولاړ وو
من ې زه در کينې ولاړيمه سائل شوم

ستاد مينې نه به زه څنگه لاس واخلم
ستا وفا وه چې دنيا سره واصل شوم

اوس د چانه گيله او کرمه جانانه
زه دخپل ارمان په خپله چې قاتل شوم

د منصور په يارانې دې يقين اوشو
ددیدن په وخت دې جانده را نازل شوم

ظاھرہ کہ ٲہ غم باندي غمجن زماجانان دے
والله ڊپرڻي وقار و دروغرن زماجانان دے

پرون مُسکے مُسکے وو درقيب ٲہ خواکڻي ناست وو
نن خوا، خوا ته ٲي کڻي جو ڊرد من زماجانان دے

دوخت قافلوراشي يو ٲوس درته کو مه
دا ستا سوخيچنتوب دے که خيچن زماجانان دے

خيل عقل ٲرڻي تمام کرم ٲہ مطلب ٲي ٲو نه شم
اوستا سوزظريه کڻي لابي فن زماجانان دے

منصوره چي ٲي کله ٲہ غدل کڻي نامه واخلم
ٲہ ڊي خبره مانه گيله من زماجانان دے

نه يار رضاشه نه زره صبر پښي
هر يوارمان مې دلته قتل پښي

اوليدل ډېر مې په مېکده کښې
چې په لمن ټي مونځونه کېږي

دا کوم انصاف دے وه ساقې جاته
څوک ورته گوبی او څوک مستېږي

په دې کېږي هم لا ملگري وايي
زړه گه کره صبر چې هر څه کېږي

زړه گه مې او چوي غمونه زور کړي
د نجیب مرگ چې ماته يادېږي

زما په خيالي جوړ لېونه شو
منصور يو کوټې کېږي هائله گورېږي

چي بنگلي يار هي په نظر نه راجي
دنيادي واخله چي دلبر نه راجي

دپر صبر او مي کړو په صبر نه شوه
روژه هي تپه کپه اختر نه راجي

پرون وعده ئي د ما ځيگر کړي وه
تيري خوري شوې ما ځيگر نه راجي

ساتي وپل راته چي دننه راشه
د پنځاني نه څوک بهر نه راجي

په زړه غمگين يم بي وصاله داسي
لکه چي شپي پسي سحر نه راجي

د جانان غم پونې کرمه منصور
په هان دروغو هي باور نه راجي

کری جنتونہ بہ بدل پہ شونڊو
مُلاکُ خُلہ کینوہ یوخل پہ شونڊو

رشید پہ ^(۱۱) مچ ^(۲) مجروح پہ سترگو ^(۱۲) نیکی
ھیچا اونہ لیکہ تکل پہ شونڊو
پہ تخیل کنبی لپونتوب را وا خلی
کله چچ را می شی غزل پہ شونڊو
غاصب می حُکے گنهگار بُولی
ماتہ دے پاچی شیش محل پہ شونڊو
پرون ئی ماتہ و پُل خنیل گناه ده
من ئی شراب خیلہ بهدل پہ شونڊو
غونپی زیگ زیگ شی پہ ما اور پپنم
اجمل چچی خُلہ بدم د اجمل پہ شونڊو

د منت د ساقی جام دے
منجانی ته ہی سلام دے

موبن د ژوند په ژرندہ دل یو
که گورگران دے نو ناکام دے
دا چچی یو بل پسې ژاپو
دا پښتوده دا اسلام دے
په همبر باندې چچی ناست دے
هم ساقی دے هم امام دے
دا چچی لاس کښې ټی جام رپي
بوډا شوے جوړ خیام دے
اریانه چوک کښې زورند دے
په منصور هماغه الزام دے

یار مقطې نه مخکښې ووي
د پاکل منصور کلام دے

د بنگلي په لټون کښې مې خيالات خواره واره شول
اول که لږ شان کم وونخواوس زيات خواره واره شول

جانانه ستادولت، زما غربت او د عشق په لار کښې
شي گبرانه به که دغه تضادات خواره واره شول
وطنه وايه څنگ به مې له تانه زړه بڼه شي
مگري چې مې ټول په امارات خواره واره شول
ما وې يارته به يو، يو سوال کوم چې سبا شي
پکاچې په مازغو کښې مې سوالات خواره واره شول
ما بڼې مې ابا سين ته په سلگو کښې دا سې ووي
تنها شوم چې ټول بنگلي په سوات خواره واره شو

جانان به مې هم اوري هم بې وايي په سرو شونډو
منصوره که نړۍ کښې دې ابيات خواره واره شول

نېټه ۲۳ - ۳ - ۹۳

خپل چوپال

مانه چي ٺان ستاڀه جمال کڻي ورک شي
لکه دستوري تو، هلال کڻي ورک شي

تسبي د لاسونه ٿي او غور څپڻ ي
زا هدا د مستو حورو خيال کڻي ورک شي
زما زپگه څه پونه غونډي دے
ياد سره هم په قیل و قبال کڻي ورک شي
يار ټي رقيب ته وئي پروا مه کوه
دا پونه به پشکال کڻي ورک شي
ستاد جلوي د ليدو تاب نه لري
کنه مٿن د ټي په وصال کڻي ورک شي

د چا ځنگل وریل کڻي نه دوکږي
منصور د غونډوي زني خال کڻي ورک شي

د چا زلفې لویول هم فنکاري ده
د چا شونډې بشکول هم فنکاري ده

د حسینو ژړول هم فنکاري ده
د حسینو خندول هم فنکاري ده
تش دانه چې ارمان او وژني فنکار شي
دا خوبونه تېستول هم فنکاري ده

گوانه دا گورې د هر چا رتډه نه دي
بلا زړونه درې دول هم فنکاري ده
یار بېکاه خندا کېني ووېل منصوره
ستا په شان غزل لیکل هم فنکاري ده

دانه د کلي ماځيگر پيا ټي شو
هغه منگي هغه گودر پيا ټي شو

څنگه منزل ته زر ور اور سپر م
چي نيمه لاره کيښي دلير پيا ټي شو
آخر پښتون يم بله څنگه وشرم
د يار غم کور کيښي د ځيگر پيا ټي شو
اشنا زما د سره کوز نه کړ لو
د عشق پيټي هي په سر پيا ټي شو
هسي نه خلق پرې خبر شي سبا
ستاد کور خوا کيښي هي څادر پيا ټي شو

پاکل منصور په جانان هرڅه بائله
تش د لفظونو جادو گڼر پيا ټي شو

د ورتلو یم خود را تلو نه یم
حکله دیارچم ته د تلو نه یم

اختره یم کورے په مارانه شي
لاد اغیارو د سیالونه یم

سترگو هي سترگونه شراب خبیلی دي
ساقی عادت دي د پیالونه یم

خله هي سورے اوس په گپو او پي
اوس دي د ذره نه د وتلو نه یم

منصوره ما باندې از مېشت مه کوه
ستاپه شان دارته د ختلونه یم

بس که د وفا سندري مٺ وایا
چپ شه بچ وفا سندري مٺ وایا

یوخل مٺی د زپه نه او یاسلے دے
بپر ته د اشنا سندري مٺ وایا
دا مٺی سرمایہ ده دد مٺی ستري ژوند
خه وایي مٺی دا سندري مٺ وایه
غله شه ساه واخله په ټول کلي کښي
جوړه شوه غوغا سندري مٺ وایا
خله مٺی ماته ښه ژبه چاری ښه ده
یارو مٺی چي زما سندري مٺ وایا

نن گل مٺی داسي وې منصوره چي
تا کر مه رسوا سندري مٺ وایا

مانه زير ڪي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو
دا ٻونءِ دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

زما دڪلي ٻيڪلا ڀاڻي نه شوه
گور منگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو
چي زما برپتو سره او نختلو
ستا منگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو
بگهه چي ما پرينه خله ڪين سو دله
سور اتنگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو
يار هي لا ڪل زلفو ڪنڀي اڀسني نه وو
چي پسر لے دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

چي ما منصور د هانه خوب ڪنلو
هغه لالے دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

شونڀي ڊي مڙ ڇيجهه غابونو کڻي پاگل به هي ڪري
سپوڙ مڙي هڻي پٽ نڪري (اسونو کڻي پاگل به هي ڪري

کله زغمه شم ساخندا درقيبانو سره
بياراله مڙ راڻه نوبونو کڻي پاگل به هي ڪري
راته په خط کڻي دا غيارو ذڪر حه له ڪوي
پردي وطن پردو بناونو کڻي پاگل به هي ڪري
دومره عادت ڊي ڪرم جانانه چي ڪمرونه ڪري
په خيل ستم نيلو ظلمونو کڻي پاگل به هي ڪري
زريگيه هر ڊي منم خودا زما واوره چچ
گلونه هپرنه ڪري ڊرو نو کڻي پاگل به هي ڪري

ساقی منصوریمہ شراب غوارم خمار غوار مہ
راته اوبه ماچوؤ جامونو کڻي پاگل به هي ڪري

نظم ” جُک ”

تہ ھی د زپگی گل ٿی
تہ ھی د پتکی گل ٿی
مانہ ور کدے نہ شے
تہ د پسرلی گل ٿی

ستا وٺہ چنار چنار
ستا ژوندون خار خار
ستا خدا بہار بہار
زپہ زما بیمار بیمار

تہ د لیونی ارمان
تہ د لیونی گل ٿی

خوند دے زلیتوب کوی
خوند ھی لیونتوب کوی
زپہ پد زلفوتوب کوی
سترگی مسکتوب کوی

شونڊي ڊي غوڻي غوڻي
ياره گلابي گل ڀي

سري شونڊي ڀي انار لري
گل ورين رُخسار لري
تور اوريل تارتار لري
غار ڀي بانڊي هار لري

ما منصور دھوڪه نه ڪري
وه گلّه واقعي گل ڀي
مانه ورڪڙ نه شي
تہ ڊ پيري گل ڀي

پچی ہی پہ بنہ نہ راچی
نوم پئی پہ خله نہ راچی

مادرته ووی کنه
مره هغه نہ راچی
هغه معلوم دے ماتہ
پہ نیمہ شپہ نہ راچی
مونینہ تل ساندپی وایو
مونینہ لہ پیہ نہ راچی
یارہ کٹھہر خہ ووی
مالہ غصہ نہ راچی
پبئی بہ ہی ماپی شی خو
ستاپہ کوخہ نہ راچی

منصورہ ستاپہ وپاند پی
خدا پگو گیلہ نہ راچی

سَاه

چي دې وينم وييلي کيږم چي دې نه وينم سوزيږم

زه ترکوږي به سوزيږم زه ترخوبه وييلي کيږم

زه د ژوند او مرگ په داسې بريد ولاړيم زړگيه

که ساه اخلمه قتلېږم، که ساه نه اخلمه مرگيږم

"حسين جنت"

نن ٺي هر يوچو پال سوزي
نن ٺي هر نڪي ٿر پڙي
هره پڦله ٺي سر توره
دسرتاج په کت غور څپري
دمور پلار په مخ کښي ياره
زوءُ په سرو وينو لمبڙي
چي دکوره وٺي نه وه
هغه پڦله سرتور پڙي
پښتون ورک پښتون تالاشه
دنجيب سنگر وراڻ پڙي
خدايه وٺي، خدايه وٺي
په موبن دا ظلمونه کڙي
د دوزخ په سرو لمبو کښي
دا حسين جنت سوز پڙي
هر هائے چغچي دي سوري دي
زما هر چوپال وراڻ پڙي

زما گل د لږ شو خاورې

گولی هاسې چلېږي

زلمې سره بناړسې کښې

نیل وطن ته واده کېږي

نه خو ډول شته نه سرناسه

نه زما پېغلي گډېږي

در قيب په ساز شونو

پشتون هر ځای قالا کېږي

نو خدايه وږي، خدايه وږي

په موبز دا ظلمونه کېږي

د دوزخ په سرو لمبو کېږي

دا حسين جنت سوزېږي

وختونود ستم په لاس وهلي یو موبن دواړه
حسینویه د پردمن زړه دېدولې یو موبن دواړه

هر چا ز موبن په غم دخو شحالی تمبل و هله
دهر چا په خفکان مل ژریدلې یو موبن دواړه

رپیار و ما دیار دکور چنه پرېښودې نه ده
رقيب که دجانان چم کښې کڅلې یو موبن دواړه

زما مخکښې جانان ته دجانان په مخکښې ما ته
کڅل مه کړه یوبل ته نازولې یو موبن دواړه

تش نوم مویوشان نه دے په کردار کښې مویوشان
منصوره یار له داربان دې ختلي یو موبن دواړه

خلفو شراب خينل تاتوپي اوويستي
حڪه ساتي د مېكدې اوويستي

زه دې خبرنه كرمه والوتلي
خنگه په چل چل كني دې پېنې اوويستي

شينخ چي د تركو په محفل وركه شه
اوگوره غاړې نه ئې تېسې اوويستي

غربتو روک شي د لاسه هغې
راته د لاسونه كړې اوويستي

ئې
تابه منصور غوندي په دار اوختر
كه دې جانان جانان نعرې اوويستي

ماڻھو

وہ د کلام غڀڻہ کڻڀي لوئے شوي يہ
نوب وينم کہ تہ وے چي ماڻھو تہ حُو

جڳب کڻڀي يو پڀسہ درسرہ نشہ دے
هسڀ تش پيہ خُلہ وے چي ماڻھو تہ حُو

زہ درسرہ لار باندڀي قدم نا خلم
خنگہ تہ لاختہ وے چي ماڻھو تہ حُو

خنگہ ديخني نہ گوکلہ شوے چي
بياہ راتہ نہ وے چي ماڻھو تہ حُو

چا وٻُڙل ڇڙي پڙه سينه کڻي ڇڙي ڳوڳل دے
دا ڳوڳل نه قتل ڪاهه ده سور مقتل دے

ته ڀرون سيري ڪر ڀوان ڇڙي ڇم ته راغلي
چا وٻُڙل ڇڙي ستا محبوب چا وڀي پاگل دے
ڀڻي ڇڙي ستر ڇڙي شوڀي نوزر ٿه ٿي وٻُڙل ڇڙي
ستا منزل ته زير ٿه لا نور سومره منزل دے
ستا بناست خو ورڇ تر ورڇه سڀوا ڪڀڙي
زما عشق خود غربت په ژرند ه دل دے
ز مليتوب ته د سرو شونڊو وارمان ڀر ڀڙده
دڀي ارمان ڇڙي ايله اوس اخسته ڀل دے
داسي کس سره په لار باند ڇڙي روان يم
ڇڙي د حق غوڻنته ڪر مه واي غل دے
د غزل د پير مخ تگ د عوڀدار ٿوڪ دي
د غزل ژوندون په چا باند ڇڙي غزل دے
د منصور غونڊ ڇڙي په دار ٿوڪ زورند نه شول
د پنڀوانه اوس د عشق قانون بدل دے

جيتي ٻي سادو ٻي ڪليوال ٻي
تو دشمن محلزو دڇوپال ٻي

ٿولو ته يوشان ٿول راتو يوشان دي
ستور ٻي نوري ٻي هلاڪ ٻي
اوسه پوري چل دوتو نه راجي
زرو ٻي آخته ڪريه جنجال ٻي
اوس ٻي ماڻي اوسنه پوهه شوم
ياره باڪمال ٻي ڪمال ٻي
پانڀي ٻي غيبت د تاريخ وڳي ڪري
نريه پستون ٻي ننڱيال ٻي
سربيدر، گروان سيري پڻي ايلي پڻي
ستا مينه ڪڻي داسي په بد حال ٻي

اوڪره ما منصور باندڻي از مڀنت ڪله
ستا دپاره دار باندڻي نحو شمال ٻي

نوء ڪال دڀ مبارڪ شه

اوس په تلو کڻي راغور ڇڻي
قدم اخلي ورتا وڀڻي!
دجانان وينتہ سپڻي
ڪال په ڪال چي بودا کڻي

زه به ڏنگه ورتہ ووڀم
نوء ڪال دڀ مبارڪ شه

دا گونہ ماشو مانہ
دا چي وسہ دا خوارانہ
چي دودي پسي ڙپڻي
چي ڀي خله نہ را ٿولڀڻي

زه به ڏنگه ورتہ ووڀم
نوء ڪال دڀ مبارڪ شه

چي پالش پالش نوري کڻي
مالہ زره زري زري کڻي
په مخ اوبنکي ڀي بهڻي
د چا زره پري نہ خوب پڻي

زه به ڏنگه ورتہ ووڀم
نوء ڪال دڀ مبارڪ شه

دا نري نري چاچي ڀي
 دا وري وري پاڻي ڀي
 ديغني نه چي رپڻي
 په جامو کڻي نه ڀڙڀڙي

زه به څنگه ورته وويڻم
 نوے کال دې مبارک شه

دا چي ناست دے په بازار کڻي
 ټولي خبر په لويه لار کڻي
 څوک دده په حال خبر ږني
 چي په ده به څه ټبر ږني

زه به څنگه ورته وويڻم
 نوے کال دې مبارک شه

نوے کال چي راروان دے
 دې کڻي مانه يار روان دے
 يار چي مانه جدا کڻي
 ورپسي هي زړه خوب ږني

زه به څنگه ورته وويڻم
 نوے کال دې مبارک شه

د منصور زړه کي پاگل دے
 د چا مينه کڻي گهاټل دے
 دم درود پرې نه چلېږي
 چي په يار پسي درد ږني

زه به څنگه ورته وويڻم
 نوے کال دې مبارک شه

چچي مڙي زورگي ته رانزدې جانان دے
په شانتي سپين د فالودې جانان دے

زورگيه بس که دومره مه خوب پښه
غېږ کښې د لږې شان مودې جانان دے

چچي دې د زړه درنځ طيب نه شولو
زما په خيالې بې فائدي جانان دے

پرونې ماته وپل را به شمه
نن شوه معلومه بې وعدې جانان دے

منصوره داسې ساتي جانان ووپل!
ملا د خوارې عقيدې جانان دے

ڪڏهن مستي ۾ي راوستل شي بهار ڪنهي
دزري ويني به اونولم گلزار ڪنهي

ستمگره ياره ڪله به لا درومي!
تورا دسترگو ۾ي سپنڀني انتظار ڪنهي

شهزادگي دشپره غونديا ۾ ماخير ڪري
ديوسف پشان بد حال شوم ڪرمار ڪنهي

ڪڏهن زمونڊ ڪلي ڪنهي دا سي محل نشته
چا سپيا ڪي دي تپلي ستاسونبار ڪنهي

مانه يودي پونءِ يمه منصوريم
فرق نه ڪوم په دار اوپه دلدار ڪنهي

چپ به شم زرگيه اوس به شه واپم
چاچاته حالونه به دزيره وایم

بیا جوړې رقیبو لمسولے دے
یارباندي مي بد لگي که بنه وایم

زه چي ستا غمونو لار کښي پرېښو دم
اوس به کله چاته پښتانه وایم

سرې ویني رواني مي د ژبي شي
چاته چي د استان د پلټانه وایم

ثوک چي پردی ژبه کښي خبرې کړي
زه منصور هغو خلقوته مره وایم

پتا به اوليڪم رنگين غوندي غزل سپر ليه
زمونڙيه سيمه باندي بيا راشه يوخل سپر ليه

ستا به ورتگ باندي محفل چي سپره شوه وٽو
راشه روبانده كه ننيا هغه محفل سپر ليه

كه وي ساق، كه جام، جانان وي بي لتا سپر ليه
وانته چي نه کوي قرار پکني گوگل سپر ليه

په کوم محل کمو مانيو کني چي ستا هوانه لگي
خاورې دې شي هغه مانيو هغه محل سپر ليه

پرون رپار چي راله ستا دراتلوز پرے راکو
لايم تراوسه په انتظار باندي اجمل سپر ليه

هله پوئے به درقيب په چل اوول شي
چې داخل زما جانانه په مقتل شي

تاته هله به د بل احوال معلوم شي
چې سورے سورے د ننه په گوگل شي

اے صابره ته به څنگه صبر اوکړې
چې په تپوقو، تپوقو کېنې پي د زړه غل شي

ملا جانانه تانه هم به جنت هېر شي
که اوده چرته وېشکلي په څنگل شي

ته اجمل پوره اجمل نه پي اجمله
ته اجمل به هله شي چې سم اجمل شي

زه منصور پيد زره سالال يمه دتركو
هم په طمع دوصال يمه د تركو

عاشتي كښي به ثوك كوم يوسوال وكړي
زه منونكي دهر سوال يمه دتركو

دنياوي كار مانه نه كپښي يارانو
چي ا نښته په جنجال يمه دتركو

چي په مخ پي دوينتو خطونه راشي
د پر خنده په دغي حال يمه دتركو

داچي ما اجمل د خان په نحو كښي كښي
محلته او كليوال يمه دتركو

زيرڪي غواري لال نون جي ميو و نونچ او سبدل
نورننه ڪينبي زمانه ابادوڪينبي او سبدل

پرو امانه ڪره زيرگيه ڪه دا سخته پتا راغله
هسرت جي دے ديار تورو مکشي ڪنبي او سبدل
روڪين ه ملاجانه نوردي نه اورم وعظونه
ديار سره ڪوٺم به مپڪو ڪينبي او سبدل
بن ترس په ما اوڪره غنم رنگيه جانانه
ترخويه زه ڪوٺم ستا په ڪوٺو ڪينبي او سبدل
مظلوم باند جي چي ظلم ته غيبت واي ملگرو
حُم نورننه ڪوٺم دلته پښتنو ڪينبي او سبدل

منصوره پونيه خان په يار باند جي قربا ڪره
که غواري منصوره په شان زيرکوٽه او سبدل

يادگيرنه؛ دا غزل ماد تي وي پروديوسر مسعود شاه صيب

طرحه؛ اے عشقه زيره جي خوش ڪرل په سُر مو ڪينبي او سبدل په طرحه

ڪله ڪپڙي ڊا سي بيل چي هان له يار ڪرم
ستانه نه شم صبر ڀڏ له هان به نوار ڪرم

ڊا زما ڪم عقلتوب نه ڏس نور خه ڊي
بنڪله يار هي تل تپد با سي زه اعتبار ڪرم
رنگ هي زيرو وي پڻهي هي رپي په بد حال يم
ستا په وړاند هي گل هجيء چي گفتار ڪرم
چي يو خلد وايي زمانه و انخلي
لپو نه يم به بيا هم دلدار دلدار ڪرم
پرون ته هم زما مل وڀي ماسره وڀي
فتويٰ گره نڊي وڀي گنهگار ڪرم

منصور ڊي باندي هو شمال يم ته گرم نه ٿي
چي نري ڪنهي ڊي ڊنڪلو توبه ڪار ڪرم !

خه پیکه غونده کښې شپه ده
خو یارخوا کښې دے خوبزه ده

ستاد زره نه به اونه څي
زما مينه پښتنه ده !!
حم ورحم دیوې بلومه
ستافرقت کښې شوگیره ده
زما خله کښې دیار نوم دے
اور شېخ په خله توبه ده
زندگی زمونږه خه ده
یو غزل دے یو تپه ده

یار دې رانه کرلو ربه
د منصور دغه گيله ده

اے زما زره زما خيگره خه شوپي
زما دزه نه ناخبره خه شوپي

زه خو ژوند یم ستاد مينې په نوم
د پياکي مينې نه منکره خه شوپي
په هغې لويه ورځ به اورکښې سوزي
وه د مونځونو سوداگره خه شوپي
صبا به هر ځای کښې دا چغې آورم
اخ د لفظونو جادوگره خه شري
نيشته دے پېغلي نه منگي په ترڅ کښې
زما دخوار کلي گودره خه شوپي

چې دې زما په زرگي لوبې کرلې
وايي منصور چې ستمگره خه شوپي

مياشتني ليکوال

پېښور

زه بيا حهٔ كوم دروم و شام بنكلي
خوا کښې چې هي وي د بټگرام بنكلي

چې موټره چاسره ياري نه کړي
دا سپي اموخته شول د اسلام بنكلي

ماسره که تاياري پالې وه
اوس به په دنيا نه وو بد نام بنكلي

مونږ خو په کنځلو کښې هم نه يادي
نور خو کوي هر چاته سلام بنكلي

دا چې وعده او کړي بيا يې ماته کړي
دا منصوره دے زما د قام بنكلي

”زما ژوند“

زمانه نور زما د محبت پښتنه مه کړي
پټنگ په شان مېن سوزېدو کښې مې ژوندون دے

د قبه که هر څه او کړې صبرو له مې ترې نه شي
د دې کوڅو ملنگ يم دې کوڅو کښې مې ژوندون دے

زما د لېون سوې به درته څه او وېم جانا نه
نه مړو کښې حسابېم نه ژوندو کښې مې ژوندون دے

نه ٻي شم چي ورڪول هغه شے غواڙي
مانه هي زرڪي دچا زرڪي غواڙي

اوس به بنه ٻه تره مزدوري ڪوٺ
گل چي اوس ٻه ورڪي ڪورڪي غواڙي
دا ستا ٻه دولت ستا ٻه محل نه ده
مينه صفا زرڪي صفا تنده غواڙي
وينه دزرڪي دي پرپنه اوشيند ڪي
ثوڪ چي ٻه نچل ڪلي ڪنڀي سپرڪي غواڙي
خنڪ به يارانه ورسره اوپالم
هر ما بنام چي خوله ڪنڀي انڪي غواڙي
سل حله هي اوباسه دزرڪي نه خو
نه صبرپني بيا هغه سرڪي غواڙي

ڙوند ٻي ورڪي ٽول خاوري ايري ڪپو
اوگوره منصورته بيا هغه غواڙي

ستا په یاری کښې بلا زرو ونولمې واخستلې
د بلا خلتو ایمانونو لمبې واخستلې

خان ته په کمه خله مالیار وای زه یو نه شوم
پچې دې گلزار کښې سرو گلونو لمبې واخستلې
ته خپل محل خپلې مانی کښې څنگ خوشحاله اوسې
زموږ د خوارو گسروانو نو لمبې واخستلې
په تاسو هېڅ نه کړي اثر د ښار پې درېده خفته
زما کابل کښې پو پالونو لمبې واخستلې
مخ په نقاب کښې پتوه ناترسه ظلم مه کړه
ستا په لید و خو نظر ونو لمبې واخستلې
ستاد وصال په طمع طمع په ماعه او نه شول
په ژوبل زړه کښې پرهر ونو لمبې واخستلې
پخته به ناستې وي قیصې د درخانې به کوي
کولپې پر تې دي تشو ورونو لمبې واخستلې

عجیبه کار د پچ په تا هډو اثر نه کوي
د منصور آه سره دارونو لمبې واخستلې

ٿو مره سادہ توب کڻي دڀ هونبيار کرمه
گله ! تا دنڪلو توبه کار کرمه

را شه چي نن دا خبره سينه کرمه و
زه به دڀ تر کمي انتظار کرمه
ماتہ جوڀ دپاسه پا گل نشته دے
تل په غنم رنگو چي اعتبار کرمه
کم بي رنجي ڀي درته اوستايم
کم، کم ستمونه به ڀي شمار کرمه

ماتہ ڀي خپل گناه په گوته نه کرمه
زه منصور ڀي بي گناه په دار کرمه

ليونے یم ما پری کرے اعتماد دے
خبر نہ و مچی بیل نہ دے صیاد دے

بی له تانه لکه کور بغیر د مورہ
ستاپہ سرخو پی دزرہ چو پال آباد دے
زہ چچی ستا کوچی ته راشم پہ قرار شی
ویر ژر لے زره می هر هائے کبھی ناسناد دے
چچی دانہ وی پستو خه پستانه خه کا
پستانو کبھی خو دکار شه اتحاد دے
هېچ اثر پری زما آه و فغان نه کړي
زما مخکبھی زما چیل اشنا شیداد دے

وه رېباره نن پاگل منصور ته وايه
ستا دلاسه می ژوندون تباہ برباد دے

انحر به شي په نچلو کړو پښېماني قاتلاڼي
ترخوبه ارمان وژني قاتلاڼي، قاتلاڼي

نازونه قاتلان او اداگانې قاتلاڼي
ژوند ښه ارمان ښي وژني خنداگانې قاتلاڼي

منت درته کوم گور ښه له مانه لرې نه شي
زرگه ښي خوښوي ستاسو پشاني قاتلاڼي

اثر پرېسته کلابه زما آه فغان نه کړي
بوځي ښي قتل گاه ته ښي ايمانې قاتلاڼي

منصور د دار په سر چغې وهي او داسې وايي
ددي نه سوانشته سزاگانې قاتلاڼي

نادان زير گے هي ستاديدار غوار ي
بيا سوز پده په سور انگار غوار ي

ملا صپ شابه دم درود او بنايه
نيسل د تورو زلفو مار غوار ي

ستر گي يوخه او زير گے يلخه واي
زير گے قرار ستر گي خمار غوار ي

په غوښتون نه په اخستو به کپري
ثوک چي په خپل کور کښي اختيار غوار ي

لب ورتنه او گورئ رسئ په غا په
منصور د دار په سردلدار غوار ي

د زړه په کور کېنې مې لټولې گلې چرته کېنې وې
مادخپل درد سندږ کولې گلې چرته کېنې وې

ستا په سرواڼه ماد کوم از مېنست نه تېښته کړې
دنیا مې نه ته مې خپلو لې گلې چرته کېنې وې
ټيکه بنگرې پانزېب مې واچول وربل مې خورشو
ماته راستولې وي همزولې گلې چرته کېنې وې
قسم د مینې په پاکیزه مقدسه نامه
ما په قدم، قدم یادولې گلې چرته کېنې وې
زه لېونې ووم د وفا په مطلب خه پوهېد م
جا مې ستا کوخه کېنې شلولې گلې چرته کېنې وې

منصوره پرېن ده د یوې خبرې راکړه خواب
چې په ماڼي هاورې ا مبارولې گلې چرته کېنې وې

داچي نه ڊي درجي نواله غٽ سڀ ڏي ڏي
خوار ڏي ڏي جو ڏي ساڻو ڏي ڏي ڏي ڏي

ڊي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي

ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي

ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي

ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي

سڱرو بس ڪرڻي دو فاسنڊرڀي ڇله وائي
دلته دميني او بنڪلا سنڊرڀي ڇله وائي

زه خوزره ستره ڪي ڪي يارا نوپه ڦلارڀي پر پند
ماتھ ڊجام او د مينا سنڊرڀي ڇله وائي

په داسي رنج باندڀي اخته ڪي ڪي طيبا جانان
د درد، پرهر او مينا سنڊرڀي ڇله وائي

رندانو نوش ڪي ڪي سرڀي خوب ما زغه ڪي ڪي
خمار، خمار ڪي ڪي د آشنا سنڊرڀي ڇله وائي

زما په ڙونڀي منصور نوم په تاسو بنه نه لگيد
زما په مرگ باندڀي زما سنڊرڀي ڇله وائي

غنم رنگے دے کہ توں دے او کہ سپین دے
ماتہ هر یو د یوسف پشان حسین دے

داز موئن د باغ غوچی پہ فریب و ژنی
د مالیار لباس کبئی راغ نو کھل چین دے
خه بیرون نو باران لاروه کندهی کدی
اے رپاره نوبه را شی اسمان شین دے
خاورپی ژوند کبئی دستی سندرپی و ایم
داسبق راتہ بنود لے اباسین دے
ماپرون و پلچی نوم به بی ترپی هیر شی
لا تر اوسه ورته یاد دے یار زهین دے

د آشنا دخلی کنخل ته چرتہ رسی
که غزل د منصور هر خومره رنگین دے

جانان په ستر شو د کوره بهرنه را وځي
که در قیبه و پېغوره بهرنه را وځي!

ستا اواز پېترني پېښې د ملنگي مه کوه
روک شه رقیبه سپکه سپوره بهرنه را وځي
د ښار ماڼۍ د لوگو دک بازار زمانه لگي
هغه د ښار د لوگو شوره بهرنه را وځي
زما مثال لکه د مړي دے د یار مینه کښې
سرے په خپله د خپل گوره بهرنه را وځي
دا یو ویشتمه صدی خه که دوه ویشتمه راشي
خو پښتنه گورے سر توره بهرنه را وځي

ساقی و پل چي دا منصور راته پاکل ښکارېږي
په رضا خه کوي په زوره بهرنه را وځي

هم ٻي ارمانوننه ستا کاتھ وڙني
هم ٻي ستا قاتلي ستر کي زيء وڙني

خدا ۽ خبر په دوي باند ٻي چاڻه او کړل
گوره پښتونو ته پښتانه وڙني
تاچي ٻي يادونه زيء کښي و وڙل
کوم پښتون په کور هيلمانه وڙني
تاڪه د زيء راز و و ۽ په دارشول
ما به هم ديار په طرف تله وڙني
تاته گناه نشته د ۽ پروا مه کړه
مانو دا خپل زيء دا خپل ما زغه وڙني

خه کنه هغه خو انا الحق ووي
ما څه کړي ما منصور په خه وڙني

”سَمَن“

د انور سيد چراغ لور

خدا ئے دې لويه كره بليې
مور او پلار ته نازو لې
د طارق په مينه مستې!
د بخشو ذره غندلې!
د بابا په مخ كښې ته هم
فرشتونه خنې بڼكلې

كاش كه ستا په شانتي گل هم
زما كور كښې اوسېد لے

اے روپړې اے نازينې!
اے سَمَن اے گل رنگينې
ته په خپله ئې تکه پينه
بيا جامې مۀ اچوه پينې
د بايي ذره قرار ئې
د انور د بدن ويني

كاش كه ستا پشانتي گل هم
زما كور كښې اوسېد لے

بخشور تاته خوشحال بڙي

چراغ ستانه چا پپر بڙي
گلان ستاپه هوا کښي ځاندي
سپر لے ستا ^{لڳو} لڳو بڙي
اے سمن دهر چا زره کښي

بس دا يو حسرت و سپر بڙي

کاش که ستا پشانتي گل هم
زما کور کښي اوسپد لے

ته يو گل يوه غوتي ٿي

يو حسينه لولکي ٿي

د حسينونه حسينه

درگ کلي شهزادگي ٿي

ستا خندا سره سپر لے شي

خه عجيبه بنا پپر بڙي

کاش که ستا پشانتي گل هم
زما کور کښي اوسپد لے

اے زما د زره ملگر ٿي

اے سمن اے جادوگر ٿي

تا تصوير د مينې جو رکه

اے د مينې انځورگر ٿي

ستا منصور په تا قربا شه

اے روئپر ٿي اے جادوگر ٿي

کاش که ستا پشانتي گل هم

زما کور کښي اوسپد لے

دي خوابه خوابه ۽ ڀي د قيصي خلق
خه رنگ دي لاساد بنارڻي خلق

تا چي ڀي ريښي ريښي گرڀوان گنډه
وو په تماشه ټول د مچلي خلق
ته چي ماسره په څنگ کښي اوږيږي
يم جبران په خه اخلي لمبي خلق
يو رقيب خونه د ځي به پوښ شي
څنگ به پوهوم د ځي د کوڅي خلق
يو ارمان ځي دوي له پوره نه کړلو
خه کري خدايانوته سجدې خلق
داراته د خورونه خوابه دي زيات
دا زما د کلي ښي اسرې خلق

مرگ نه د منصور روستوبه اوگوري
هر څه کښي ۽ اوستايي نغې خلق

وخت ٽپري پري نه خپل کور کڻي په ترڅي خپلي
شي تمام جهان خور لے په خوبږي خپلي

هر يو کس به ستاد ظلم مخ نيوے کړي
وه ظالم ته به چا چاله ترې خپلي
آه زړگيه تار بنټيا وې زه پاکل وم
بې دسوکه نه سمپري دا کږي خپلي
د انصاف طمع به خنکه تر بنه او کړو
چاچي کړي زمونږ په وينو باندي سرې خپلي
زه د لادو بادو پر بوتم زړه مست دے
نه هېرېږي مې سرې شونډې او اوږې خپلي

چې بناسته کلاب مستي کړي زړه کښي وایم
کاش چې بڼکل ټي کړم منصوره په دې خپلي خپلي

”بر شانتې صبر او كره“

نن تور كارغه چي ريلئي د پاسه كان كان كول
 نن چي تيكري مي خور لے د درشل د پاسه
 ماته خه پته وه جانانه چي به ته را درومي
 ماخونه سردے گومخ كړے نه مي لاس ونيكلي
 زه خولاهاغسي د بوال باندې خو پيا كې تيم
 خوبه جانانه د وفا په خاطر صبر او كره !!
 ته ورشه كيننه د چنار لاندې شپلي غبر وه
 زه به جا هي او وينم هان له به مكشي او كره
 ته په شپلي كني غبر وه مي د بناست سندرې

زه به غويان پتي ته بوخمه گيا به او كرم
 ته را پسي روستو چو كه په لاس را مندي وهه
 په شنو و ا بنو كني به اوده شوغوان به مون او ترو
 ته به شپلي غبر وي زه به دي ستام تپو كني

نو

بر شانتې صبر او كره دا سوپيا كې بره كېن دم

هېڅ پوه نه شوم خوار نصيب دې راله خله راكړو
خوار خودې كړم ذهن اديب دې راله خله راكړو

چې دې مټن كړم ستا مننه خو پيوس كوومه
په محبت كښې دا رقيب دې راله خله راكړو
بېگامونځ نه پس يوځان دعا كښې داسې وو چې
شاهي و طن كښې دا غريب دې راله خله راكړو
هم هې ارمان قتلوي هم هې پرهرونه چې پرې
قاتل جانان، هوبنيار طبيب دې راله خله راكړو
دلته شراب او تخنيم كه واورم د خطيب خبر چې
خدايا يوځائې شراب خطيب دې راله خله راكړو

مډام كړي ناسته درقيو په ټولي كښې ربه
منصور چېرېان يمه جيب دې راله خله راكړو

که ستا خوښ نه يم ستا د غم خوښ يم
بغير لاسا د ټول عالم خوښ يم

ستا په سر هر چا که بشکړه کوم
خکه خوزه دې د ټول چم خوښ يم

مانه بغير په چا ستم نه کوي
خوزه دې هم په دې ستم خوښ يم

قسم دې کړې مانه نه جاروحي
غربتته زه دې جوړې سم خوښ يم

پچې درقيب په سر خه وپلې نه شم
منصوره خکه د صنم خوښ يم

قدې کرم خو قاتلاني نه شوې
سترگې په خپلو کړو پېښماني نه شوې

چې د هغه نه مې ځان او نغارلو
بېښې يرغندو پله رواڼي نه شوې
زړه مې بودا شه نظر کار پرېښوده
مراوي د بڼکلي اداکاني نه شوې
ما هر قدم ستا د قدم پشان کړو
افسوس دے ته زما پشاني نه شوې
ښادگي خه کوي ځواني ختمه شوه
ختمې دې ياره سزاگاني نه شوې

منصوره هسې دې ځان رو بائلو
د محبت لارې رو بناني نه شوې

اوبنکي ۾ ٻه مخ باندي راماتي شوي
ته ڇي دوفالاره کڻي پاتي شوي

اوس به د ملا دخوانه پاسم
بيا د محبت سنڌري زياتي شوي

ماڇي پکڻي هاور ڇي په سرنوستي وڇي
من هغه کوڇي زمانه پاتي شوي

نه پنڄلا کڻو لو نحو مجبوره شو
اوبنکي ڇي اشناته ننواڻي شوي

کري منصور خبري درقيب دڄم
حکه ڻي حوصلې دزره ميراڻي شوي

زه گنهگار یم ما گناه کړې ده
چې کله رنگ سره وفا کړې ده

زه د هر چا په غم شلگی وهم
هر چا زما په غم خندا کړې ده

ماته ئې خبرې د ځوانۍ مرگ کړي دي
ما ورته ټول عمر د عا کړې ده

اوس راله سر باندې لاسونه راښکي
چا چې زموږ د سر سودا کړې ده

څنگه په دارې خپړوي او کنه
منصور خو هاغه گناه بيا کړې ده

زرگے ھی نہ لگی رپبارہ اوس پہ دې کلي کبې
زرگے به خه اولگي نشته دے زرگے کلي کبې

چې ستاد بيار په دروازو باندې دنه شومه
مانه شو پاڅي هغه شور هغه منگے کلي کبې
يارته سلام نه پس رپباره داسې ووايه چې
بغير لمانه ايسار پښي نه سپر لے کلي کبې
ستا انتظار باندې به ژوند ستاپه کوڅه کبې پټرگم
زمانه نه دے پاڅي هېڅ پوله پټې کلي کبې
صبا په لوتے سفر روان يم مروره ياره
او گنه دا ھی اخيري ماڅگرے کلي کبې

زما رفیق دے ځکه نه دا ځم منصوره ياره
د يار غمونه به ھی زرگري لپونے کلي کبې

داد سرو شونڊو ارمان به ۾ پاگل ڪري
ڇهره زرده ڇي نادان به ۾ پاگل ڪري

حُڪه نه درحُم اشنا زما يقين دے
ستاد کلي ماشومان به ۾ پاگل ڪري

زه بے خنڪه پوهوم نه پوهين ڀري
دا سادہ بادہ جانان به ۾ پاگل ڪري

بڙ پنه ده باندي هم او خبسته ڇي نشه شي
ساقی جانہ ملاجان به ۾ پاگل ڪري

خه پاگل زرگي پاگل ڪرمه منصوره
خه ڀي مڃي دجهان به ۾ پاگل ڪري

زه شاعر يم د بناستونو طلب گار يم
د سپرلي اوسرو کونو طلب گار يم

زه په خوانه خوانه دل کړم دوخت ژرندې
خوزه اوس هم د جامونو طلب گار يم
درقيب سره جنگونه هې يادېږي
ستاد مينې د جنگونو طلب گار يم
چې مدام راسره په هائو يو هائو وي
ستاد ياد ستاد غمونو طلب گار يم
تورو زلفو دې ژوندون راله ايرې کړو
ستاد شونډو د سرو نو طلب گار يم
ما او تا چې پکښې يو وو که هغه وي
زه په وينه د خوښو نو طلب گار يم

پروا مه کوه رقيب يو خله نه دے
زه منصور يم د دارو نو طلب گار يم

لڪه ماشوم ڇي بنا ريه ڪنڀي ورڪ شي
داسي ڀي زرهه ستانداره ڪنڀي ورڪ شي

ڇي دڪل مڻي مخ ته اوگور مه
زما دردونه په سينه ڪنڀي ورڪ شي
ڇي ستاد زلفويه خنڪل ڪنڀي ورڪ شم
لڪه مېلمه ڇي توره شپه ڪنڀي ورڪ شي
موبزه ڇي اوڻڻيو ايله خود ڪنڀي راشو
زاهد ڇي اوڻڻيو مڻخانه ڪنڀي ورڪ شي
بيا ورسره تاله وفانه بناي
زمار قيب ڇي ستا کوڙه ڪنڀي ورڪ شي
د نوي دور ديار به خه اووايم
راحت ڪنڀي راشي په غوممه ڪنڀي ورڪ شي

د منصور يار به ڇوپه زرهه ڪنڀي وي ستا
خه ڇي زور شي مقبره ڪنڀي ورڪ شي

ورڪ نه شي

گل د دوارو سترگو تو، که چي ورڪ نه شي
يا ٺي گل غوندي سمور که چي ورڪ نه شي

په صحرا باندي روان ٿي د يار غم دي
يا سندرہ که يا شور که چي ورڪ نه شي

وه رپاره دا زما دا شناڪور دے
ورته دوه سترگي خلور که چي ورڪ نه شي

زبره وي خبر که هر شخه ورڪ شول پروانسته
د يار غم په اوبو وسور که چي ورڪ نه شي

چي دڙي د سپينڀي مينڀي تور وا نخلي
زرهه به هي ستاڀه زرهه ڪنڀي ڪوروا نخلي
پام ڪوه سترگوله زور مهه ورڪوه
د زرهه دنيا هي چرته اور وا نخلي
ددهه ڀه هر وجود به خه تڀر بندي
چي ڀي قدم ڀه هوا دگور وا نخلي
دلته به خنگ غريب ڀه خڀه موڀي
چانه روڀي چي قرض ڀوروا نخلي
دنوي دور بنڪلي به خيل دڙي ڪڙي خو
ستاڀه سر هيچر ڀي به تور وا نخلي
بياخو منصور ته دے دروغ به وايي
گل نه چي پاڻي خله ڀه زوروا نخلي

ڀه ڪومه خله به هان ته وايي منصور
چي ستاڀه مينه ڪنڀي ڀڳوروا نخلي

ديار پيڻه خُله منيه ده

زما مينه هم رينه ده

دبوسې سوال مې ترې اوکرو

يا غبرنه کړي يا کنه ده

مابه غرق مابه تباہ کړي

چې عادت په چيښه ده

يو ماښ ته خته نه شي

بل دې يو يو سپر پښه ده

ستاد زلفو د باد وړاندې

د منصور مينه بڼه ده

د زرهه پيه کور کښې ياس ساتم خو پونه نه ساتم
صفا ډوډل چې نور پيه زرهه کښې دے نه ساتم

بغېر د ياره چې په ماباندې د خانه گران دے
رقيه زه د زرهه پيه کور کښې بدل سرے نه ساتم

د جانان کروتو کروتو بر پتوسره او نه نخلي
د دې د يرې نه په پوزه مخکے نه ساتم

تاسره مينه کوم مينه درنه غواړم گله
د زرهه پيه د شته کښې د بغض تر غلے نه ساتم

ماد منصوره نه چل زده کرے دے غرور نه کوم
تندے مې روني وي چاته وران ويچار تندے نه ساتم

تہ زما پہ نوم شرمیں بی زہ خوشایہ نوم بد نام یم
دا سپی ہیر بہ دہی کوم کلمہ، خنگہ تاتہ پی گمنام یم

زما خان کبھی د زرہ سرہ دا عادت پی شانہ خون بدے
چی د بشکو صفت کبھی ورتہ ناست پہ احترام یم

ساقی نیت دہی راتہ خراب دے کہ او بو کبھی تشہ نشہ
خنگ پی ومہ پہ یو خا خکی ساقی ها غسپی پہ جام یم

ستاد میں پی پر مخ تگ دے پہ مزہ مزہ روان یم
ہر قدم تکر پی خورمہ، غور چد لے کام پہ کام یم

نہ منصور خفہ کو مہ نہ جانان نہ صبر بدے شم
سحر تانہ پہ سجدہ یم دا شنا چم کبھی ماہنام یم

بئڪلے مانہ نہ ھڀر پڻي لائراوسہ
پہ ذرگي مي راور پڻي لائراوسہ

خواني ختمہ پت پتو نپے ختم تہ شو
زمايار مانہ پت پڻي لائراوسہ

پوره کال تر منجھ تپرشو چلانہ شو
خوا کڻي غلے مي تپر پڻي لائراوسہ

محبت کڻي دو سال پڻتنہ مہ کرہ
ارمانونہ مي قتل پڻي لائراوسہ

دے
يم چپران چي منصور روغ دے کہ پاگل
چ وفائسي ژر پڻي لائراوسہ

درد چي دچا گوگل ته ونه رسي
هغه به ستا ورنبل ته ونه رسي

چي خپلي پښې خان پسې خپله رابښکي
چري به نيد منزل ته ونه رسي
او وايه ماله به خوب څنگه راشي
سرچي مي ستا څنگ ته ونه رسي
هغه به څه سروبي کم عقله ياره
چي ستا په نوم مقتل ته ونه رسي
شرط پرې کېدو او شناز ما غزل چي
ستا د دې خپلي کنځل ته ونه رسي

مړ به شي ستاد محبت نکات چي
ستا لېوني اجمل ته ونه رسي

هَان به خيله د اير و غوندي ايرې کړې
وه زړگيه چې د بنکلو تذکرې کړې

په آسمان باندې ورپېچي راخوړې شوې
که حسين په سپين جين زلفي خوړې کړې

حکه اوس د غنم رنگونخوا کښې گورم
د جهان بنکلو رشتې راسره پرې کړې

چې په بنکلو پسې گري بنکلي غواړي
لپونيه مابه زر ، زرې ، زرې کړې

ملا وټيل شابه د ايل منصور په دارکړې
چې جماعت کښې هې صنم ، صنم نغري کړې

”هاغه زور اشنا دې يم“

څنگه اوس مې پېژني
بڼه په غور راوگوره

هغه زور اشنا دې يم
موبن چې پت پتوڼې كړو
تانه چې ورك شوه وم
مانه چې ورك شوه وي

اوس دې خيال كښي راغله
ستا جوړې يادېږني نه
هاغه د روڼو ماښام!
موبن چې اللهو به وي

بره د حجرې په گڼې
موبن دواړه چې ناستبه وو

څنگه اوس خه پوه شوې
اوس درته درياد شوم

پاسه را ترغاړه شه
وه مانه روک شوي يه

هاغه زور اشنا دې يم
هاغه زور اشنا دې يم

قابل

پچی دچا زره ورتنه زره گے نه بنکاری
هغه سرے دسوزپد و قابل دے

پچی هو یو بنکلی پسی ہے، ہے کبری
زما زره گے دسوزپد و قابل دے

انالمق

یو ویشتمه که پی که هم انالمق ووپی
په قسم چچی به پی چت خلق په دارکری

منصور هاغه منصورنه دے پونیہ
چچی بے ستاغونده کنپی چت خلق په دارکری

جلیا شوم نه کرم سنگ ، مني اوکنه
ماپه خپل ټان پتنگ ، مني اوکنه

بغیر له تانه څنگه وه جاتانه
د زړه محفل ې رنگ مني اوکنه
چې ستا کوڅه پرې گل ورینه شوله
زما د ویني رنگ ، مني اوکنه
ماپه دهلي هم باچايي کړې ده
زما د تورې شرنگ مني او کنه
چې راگوزار شوم یار خندا کښې ووچې
څنگه دسترگو جنگ مني او که نه
چې پښتو کس مولار کښې څنگ پرېښود
زموښ پښتو او ننگ مني او که نه

دا خو مني چې زه منصور ملنگ یم
په ټان زما قلنگ مني او که نه

د وطن په نوم

وطنه ستاد د نگو غرونو نه زاک
ستاد صحرا ستا ځنگلونو نه زاس
ستاد وگړو سپینو زړونو زاس
ستاد زلمو د همتونو نه زاس
له تا لوگه له تا قربان وطنه

په مادهر وطن نه گران وطنه

زه ستا په خاوره زېږید لې يم

زه ستا په خاوره لوبېدلې يم

ستا په نوم هر چا پېژندلې يم

تا په قدم قدم گټلې يم

وطنه

موږن یو په تاباندې ودان

سموړدې ستاوي گلستان وطنه

زه ستا صحرا په لندن نه ورکوم

خېبر په ملک د د بنمن نه ورکوم

زه ستا کوټه په گلشن نه ورکوم

پيټه د بل په وطن نه ورکوم

رسوم بېرغ دې ترا سمان وطنه

اوچت دې ستاوي مدام شان وطنه

ستاھرہ لاره امریکه ده ماته
دجنت لارخوستا کوچه ده ماته
چیھرہ ژبه دپی خوږه ده ماته
درقیب حکه سترکه سره ده ماته

سنده اوبلوچ، پنجاب افغان وطنه

ماته دپی ټول روڼه یوشان وطنه

که ستا تور غردے که بولان دے

که تاتره که کوهستان دے

که ستا شند ورکه ستا بولان دے

ماته خو ټول یو پاکستان دے

لتا لوگے به کرم چل ټان وطنه

اے د اقبال خوشحال رحمن وطنه

ستا په نوم هر ټاے کښې سروریم

تاته معلوم یم با ټور یم

په تا با ټلمه سر منصور یم

ټوله نړۍ کښې مشهور یم

ز ما خودغه دے ارمان وطنه

چی دپی ماوین کرمه ټوانا وطنه

په خپله باندې خپل کور کپلو وړان زما زړې کي
پېدا نه کړو ديار زړه کبې مکان زما زړې کي

ملگرو په خوبونو، په خيالونو کبې مدام
بنکل کړي د جهان واره خوبان زما زړې کي
ديدن له دې اشناپه ويرانو گوره دېره دے
پرېښودے ستاد پاره گلستان زما زړې کي
زما دا پښتنه ساده باده مينه ملگرو
لاهو کړه په بناستود ټول جهان زما زړې کي
زما اشنا نادان دے په يوه باندې پوهېږي
بېلے دے پته په خپل وېران زما زړې کي

زما منصور زړې کي د داررسي په شونډو بنکل کړې
بېلات کړے د عشق په کوم ميدان زما زړې کي

د فطرت د بنا سټونو طلب کار يم
د سپرلي او سرو کلونو طلب کار يم

زه په خوانه، خواني دل کړم د وخت ژرندي
نور ه بيا هم د جامونو طلب کار يم
توروز لږ فودې ژوندون ماله ايرې کړو
ستاد شونډو د سرو نو طلب کار يم
د رقيب سره جنگونه مې يادېږن مې
ستاد مينې د جنگونو طلب کار يم
ما او تاپې پکښې يو و که هغه وي
زه په ويخه د خوبونو طلب کار يم
چې مدام ماسره ستا په حائے يو هادي
ستاد ياد ستاد غمونو طلب کار يم

پس و امه کوه رقيب يوحلنه دے
زه منصور يم د دارونو طلب کار يم

ماد و حشت په تورو شپو کښې سحر اونه لیدو
یارې دکلي په کوڅو کښې سحر اونه لیدو!

دیارد هجر په دیوه باندي مې ځان اوسپنه
لکه پتنگ مې سرو لمبو کښې سحر اونه لیدو
مانه د ژوند د بسکلا څه پته ده څه ته وايي
ماد زندان تورو تیر وکښې سحر اونه لیدو
په سپین رخسار باندي مې زلفي لکه شپې خورې
نن مې دیار په انځو کښې سحر اونه لیدو
بېگانه مې خوب کښې در قیب گرېوان تارتار کړو کله
چاپه ریښورینو جامو کښې سحر اونه لیدو
موبنه ه پکړې د ژوندون په هر ډگر او خورې
موبنه په دې سپرو تندو کښې سحر اونه لیدو

وصیت منصور

پچی کلہ مرشمہ زہ
نوماپہ خاورو بنج کپئی
کہ سوزوی می کلہ
مہربانی اوکپئی دا
زما د تن نہ زما زہ گے اوباسئی
کہ بیا سوزپنمہ زہ
خپر دے پروا نشته دے
اوباسئی زہہ می حُکے
زما خوب و ملگرو
چرتہ ہفہ اونہ سوی
پچی می پہ زہہ کبئی اوسی

دا وصیت دے زما

دا وصیت دے زما

یاد کیرنہ: دا پورتنہ آزاد نظم ما د اردو ژبئی دیونظم پہ

خیال کبئی لیکلے دے۔

سندره

خلق ورپسې تلي په اوښ به ټي سوره راوري
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

اوس به مېلمنه راوري زه ډېر خو شحالېن مہ
زه ډنخو شحالی نه په جامو کښې ټټېښ مہ
مخکښې به جنجیان وي اوښ به روستو کچاوه راوري
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

کله مېلمنه چې زمونږ کښنو وي پانگ کښې
ناستی سهیلی به ورسره وي سنگ په سنگ کښې
څوک به ورله توره چاے، څوک به ورله سنه راوري
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

وايي د ټوپي منصور ناوې خفه کښې مہ
اوس به ډېر عالم راشي غلج شه ټرېږن مہ
تاله به کوسي او مېن مال به سهره راوري
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

اجمل منصور

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**